

1 / 2013

Kámenský občasník č. 14

Obec Kámen,
místní části Kámen, Nížká Lhota, Nový Dvůr

Slovo starosty

Na pozvání samozvaného šéfredaktora se poprvé sešla neformálně ustanovená redakční rada Kámenského občasníku. Sezení se neslo v přátelském duchu a všichni se shodli v tom, že takový zpravodaj má své poslání a občané ho vítají jako potřebný zdroj informací. I když stojí nemalé obecní peníze (papír, barva, energie) a pro jeho nezištné tvůrce je časově náročný. A tak to potáhneme dál, ale uvítáme každou iniciativu dalších dopisovatelů a rádi přidáme článek nebo novou pravidelnou rubriku.

Z obecní kroniky roku 2012

kronikář Josef Příbyl, čp. 4

- Počasí v regionu lze hodnotit jako příznivé. Úroda ovoce byla více než bohatá. Urodily se zvláště třešně, jablka, hrušky, švestky, ořechy alei broskve.
- Mateřskou školu navštěvuje 27 dětí z Kámena a okolních obcí.
- Na hrad Kámen zavítalo v průběhu roku 16115 návštěvníků.. V prostorách hradu a parku se konaly tyto akce:
 - 12.5. koncert J. Šmídové
 - 16.6. vítání občánků obce
 - 2.6. vernisáž výstavy Člověk a voda
 - 7.-8.7. obléhání hradu, šermířská skupina Jezerníctví páni z Tábora
 - 28.7. noc na hradě
 - 10.8. vernisáž výstavy fotografií a grafických listů
 - 11.8. noc na hradě
 - 15.9. koncert Slavíka z Pacova
- Výrobně obchodní družstvo hospodaří na 2026 ha zemědělské půdy a řadí se svými hospodářskými výsledky mezi přední subjekty na Pelhřimovsku. V průběhu jara bylo přistoupeno k rozšíření posklizňové linky obilí v Kámeně. Stavba byla dokončena přede žněmi a začala sloužit svému účelu. Dne 6.9. se konala národní výstava strakatého skotu v Radešinské Svatce. VOD Kámen se této výstavy zúčastnilo a získalo 4 přední místa. Dne 20.12. uvedena do provozu fotovoltaická výrobná na dílně v Kámeně. BPS ve věžně od uvedení do provozu do 31.12. vyrobila přes 10 milionů kWh. Za rok 2012 bylo dodáno do sítě 4 809 900 kWh a k tomu ještě spotřebováno v areálu Věžná 668 100 kWh. Od 1.10. jede BPS na 100 % výkon.
- V průběhu roku se v obci vybuďovalo několik prospěšných akcí pro zvelebení obce a hlavně pro občany. Na autobusové zastávce směr Pelhřimov postavena nová čekárna. Vybudováno odvodňovací koryto na návsi. K objektu VOD pro bezpečnost občanů zřízen chodník. Proběhla oprava komunikací v obci. Silniční přechod propojily s parkovištěm bezpečnostní schody a bezbariérový přístup na poštu a OÚ. V mateřské školce provedeny různé rekonstrukce. Podařily se prodat zbývající stavební parcely „Na Klepandě“. Podél fotbalového hřiště odstraněny staré pařezy a osázeno novými stromy, nainstalovány nové lavičky. V osadě Nížká Lhota opravena kaplička. Kulturní komise při OÚ připravila několik akcí pro děti a dospělé.
- Dne 12.-13.10. se konaly volby do zastupitelstva kraje Vysočina. Volební účast v obci 100 občanů, t.j. 45 %.
- Sňatky: Markéta Jarošová – Tomáš Soldát, Jaroslava Příbylová – Tomáš Krbec
- Narození: Amálie Vesecká, Veronika Kunešová, Adam Dvořák
- Úmrtí: Miroslav Diviš, Věra Smetanová, Jiří Hadrava, Marie Vokurková
- Ke konci roku má obec Kámen 260 občanů

Výběr ze zápisu z 28. zasedání zastupitelstva obce dne 10. 1. 2013

Přítomno 7 zastupitelů, host Josef Roubík

Ad 3 – kontrola závěrů 27.zasedání

- *Smlouva se SYSCORE uzavřena, obec nebude platit za služby internetu.*
- *Dodatek ke smlouvě se SOMPO beze změny.*
- *Starosta odpověděl dopisem Jednotě Kamenice n. L. ve smyslu usnesení 27. ZZO – obec nebude přispívat Jednotě na provoz, tak jako nepožaduje od Jednoty nájemné za pozemek .*
- *Podepsána spolupráce s KSÚSV (Silnice Pacov), J.Škrleta bude prohrnovat i krajské silnice do N.Lhoty a N.Dvoru*
- *Starosta odpověděl na dopis ředitelky MŠ Kámen.*
- *TOSKA, zatím beze změny, čeká se na přidělení čísla popisného*
- *Ve věci zateplení domu čp. 2 v Kámeně jednal zastupitel M. Daněk, obec bude usilovat o vnější zateplení a úspornější vytápění domu.*
- *Byl vyvěšen Záměr prodeje pozemku, nikdo neměl námítky.*

Ad 4 - ZO schválilo rozpočtovou změnu předloženou paní účetní

Ad 5 – Žádost o udělení znaku a praporu obce byla zaslána Parlamentu ČR

Ad7 – Zástupce starosty Josef Dvořák podal zprávu o přidělení obecního bytu v čp. 2 v obci Kámen paní Evě Šustrové, a to na základě dosavadních pravidel přidělování obecních bytů. Na obec přišla další žádost o přidělení obecního bytu.

Ad 8 – připravuje se žádost o krajskou dotaci v Programu obnovy venkova 2013

Ad 9 – radar z východní strany byl odmontován, 7 LED svítidel podél hlavní silnice zatím svítí a jejich účelnost bude posouzena odborníky

Ad 10 – konečně byl na obecním úřadě znovu zprovozněn systém CzechPoint

Ad 11 – Obec obdržela žádost o koupi části pozemku 238/5, záměr byl vyvěšen

Ad 13a – Městský úřad Pacov schválil 3 drobné stavby u hasičské zbrojnice

13b – starosta odpověděl na dopis pí Zadražilové čp. 103 o ceně stavebních parcel

13c – ZO stanovilo minimální cenu za obecní pozemek na 30 Kč/m² od 1.1.2013

13d – ZO vyzvalo občany, aby zajistili průjezdnost místních silnic u svých domů

13e – ZO schválilo změnu kritérií pro přidělování obecních bytů tak, že každá žádost o přidělení bytu bude posuzována individuálně.

Výběr ze zápisu z 29. zasedání zastupitelstva obce dne 14. 2. 2013

Přítomno 6 zastupitelů, P.Podsklan omluven, host Josef Roubík

Ad 3) Kontrola závěrů 26. zasedání:

- *Inventarizace obecního majetku byla ukončena ke dni 31.1. 2013*
- *Obec upravuje svépomoci (Josef Daněk ml., J.Škrleta) obecní byt, do 28.2.2013*
- *V programu PPOV 2013 budou opraveny místní komunikace, žádost podána*
- *K záměru prodeje pozemku nebyly připomínky, je možno připravit jeho oddělení*
- *Obchvat – na úřední desce bylo vyvěšeno Rozhodnutí o změně územního rozhodnutí – zkrácení trasy*

Ad 4 - Předseda kontrolního výboru ZO Jan Tomášek podal zprávu o výsledcích kontrol v roce 2012

Ad 5 - ZO projednalo návrh na zakoupení sušičky prádla pro MŠ Kámen a nákup neschválilo

Ad 6 – ZO jednalo o nákupu LED svítidel a rozhodnutí znovu odložilo

Ad 7 ZO schválilo vyrovnaný rozpočet obce na rok 2013 ve výši 3 314 000,-Kč

Ad 8 – ZO vzalo na vědomí zprávu starosty a předsedkyně volební komise H. Markvartové o zdárném průběhu obou kol voleb prezidenta republiky

Ad 9 – ZO vzalo na vědomí informaci J. Dvořáka o možnosti zateplení budovy čp. 2 z dotačního programu Zelená úsporám a souhlasilo s tím, aby projekt zateplení a žádost o dotaci vypracovala firma Axiom engineering.

Ad 10 – ZO vzalo na vědomí zprávu o možnosti změny vytápění budovy čp. 2 a souhlasilo, aby byly učiněny další kroky k realizaci tohoto záměru

Ad 11 - ZO vzalo na vědomí informaci starosty o zaslání žádosti Parlamentu ČR o udělení znaku a praporu obci Kámen a případnou následnou oslavu a prezentaci znaku a praporu pro občany Kámena.

Ad 12 - objekt TOSKA byl zapsán do katastru nemovitostí (KN) jako dům čp. 112

Ad 13 - objekt hasičské zbrojnice bude zapsán do KN jakodům čp. 111 po schválení pasportu objektu na odboru výstavby MěÚ Pacov

Ad 14 – starosta informoval ZO o problémech stavebníků na nových parcelách, kteří musí přesně dodržet regulativy zástavby z r. 2005. Tyto regulativy jsou pro nové majitele svazující, ale stavební úřad žádnou odchylku u nových domků nepovolí.

Ad 15 – Obec je v rámci Mikroregionu Stražiště účastníkem dotačního programu výsadby nových stromů, a to třešní podél cesty k Lipí v Kámeně a dubů u cesty k Dolu v Nízké Lhotě. Výsadba třešní bude kvůli obchvatu a po domluvě s paní Zemanovou částečně přesunuta na cestu ke Konopným rybníkům.

Ad 16 – nájemníkům bytů v domě čp. 2 bylo upraveno nájemné

Ad 17 – obecní úřad zakoupil nový počítač a tiskárnu pro paní účetní

Ad 18 – sešla se redakční rada Kámenického občasníku

Ad 19 – obec se bude zabývat žádostí paní Železné (+2), která je vlastníkem pozemků v oblasti letiště a chtěla by je odprodat a vypořádat jejich užívání.

Helena Králová - Nejčastější příjmení v Česku, na Pacovsku a v Kámeně

V minulosti se lidé stěhovali méně často a na menší vzdálenosti. Děti zůstávali na chalupě, v rodné vesnici, či v okolních vsích. Děti bývalo také více než nyní. Proto i pro každý region bylo určité jméno více typické než třeba v jiných částech republiky.

Na vesnici pak žilo několik rodin se stejným příjmením a aby se mezi sebou odlišily, říkalo se jim jménem, děděným po chalupě. Toto pojmenování bylo velmi odlišné od skutečného příjmení a místní je často jinak nepojmenovali. Původ tohoto pojmenování byl různý, jednalo se buď o jména předků, nebo například podle profese, kterou obyvatel domu (či jeho předek) vykonával. Tento zajímavý vesnický znak postupně mizí, tak jak se zvyšuje pohyb obyvatelstva stěhováním.

Přesto i u nás ještě přežívá. (A jsem tomu ráda.) Máme tady například Novákoví, Šimkovi, Fouzovi, Chalupský či Kovářovi, které byste v seznamu obyvatel naší obce marně hledali.

Příjmení v Kámeně

pořadí Kám.	příjmení	počet Kám.	pořadí ČR	počet ČR
1	Daněk	9	283	3 401
2	Příbylová	8	258	3 612
3	Cihlářová	7	1 653	1 096
3	Daňková	7	243	3 742
5	Brychta	6	1 492	1 180
6	Cihlář	5	1 769	1 052
6	Dvořák	5	8	22 297
6	Dvořáková	5	7	23 218
6	Mareš	5	100	6 026
6	Nekola	5	3 783	619
6	Příbyl	5	282	3 414
6	Tomšů	5	1 769	1 052
13	Brychtová	4	1 473	1 197
13	Jirků	4	945	1 627
13	Marešová	4	94	6 222
13	Šimon	4	697	1 954
13	Vokurka	4	1 456	1 208
18	Hadravová	3	1 773	1 050
18	Jílek	3	359	3 011
18	Kofroň	3	2 122	924
18	Kofroňová	3	1 926	984
18	Král	3	33	9 965
18	Kršková	3	2 356	859
18	Kunstová	3	2 130	920
18	Podsklan	3	20 272	142
18	Svobodová	3	3	26 390
18	Vesecká	3	3 831	612
18	Vesecký	3	3 701	628
18	Vobinušková	3	41 443	56
18	Vokurková	3	1 353	1 264
18	Získal	3	23 028	122

Příjmení na Pacovsku

pořadí Pac.	příjmení	počet Pac.	pořadí ČR	počet ČR
1	Dvořák	80	8	22 297
2	Dvořáková	72	7	23 218
3	Jirků	52	945	1 627
4	Nováková	50	1	35 116
4	Novák	50	2	34 013
6	Zemanová	46	42	9 082
7	Novotná	45	5	25 135
7	Zeman	45	46	8 743
9	Svobodová	42	3	26 390
10	Novotný	41	6	24 274
11	Marešová	40	94	6 222
12	Mareš	38	100	6 026
12	Švecová	38	158	4 770
14	Švec	37	171	4 650
15	Papežová	36	1 977	971
16	Rokosová	33	1 868	1 010
17	Příbyl	32	282	3 414
17	Mařinec	32	15 218	194
19	Svoboda	31	4	25 257
20	Hovorka	30	627	2 075
20	Zamrzla	30	14 174	208
následuje pouze výběr:				
23	Příbylová	28	258	3 612
23	Markvart	28	7 613	357
31	Kršková	27	2 356	859
31	Markvartová	27	6 607	400
41	Tomšů	23	1 769	1 052
54	Kršek	21	6 607	400

Taktéž typická místní příjmení, vyskytující se v jednotlivých regionech, už postupně zanikají, tak jak se zvyšuje vzdálenost, na kterou se lidé stěhují. Dostávají se k nám jména, na která jsme dříve zvyklí nebyli a mnohdy se jedná o jména cizí, cizokrajná až exotická. Příkladem je jméno Nguyen. Toto vietnamské jméno se podle některých zdrojů (www.kdejsme.cz) v roce 2011 zařadilo dokonce na 10. nejčastější příjmení v ČR! Má tu výhodu, že je ve stejném tvaru pro ženy i muže. Přesto je to velmi překvapivé. V databázi k lednu 2013, kterou mám k dispozici v originále, je jméno Nguyen na zhruba 2100. místě, nejspíš také proto, že je zde rozlišen ženský a mužský tvar tohoto jména (Nguyenová).

Já se ve svém článku zaměřím na jména, která máme dle občanského průkazu. Budu čerpat ze statistik zveřejněných Ministerstvem vnitra, konkrétně na www.mvcr.cz. Statistiky četnosti příjmení jsou vytvořené z údajů vedených v evidenci obyvatel a jsou sestaveny pouze z údajů o občanech ČR. Kromě údajů za celou ČR jsou zde data i za jednotlivé kraje či SO ORP – budu využívat data za region Pacovsko (SO ORP Pacov). Informace o příjmeních obyvatel v Kámeně jsem získala od obecního úřadu. Všechny informace jsou platné k lednu 2013.

A jaké jméno je tedy u nás nejčastější? Je v Kámeně více Příbylů, nebo Dvořáků? A jaké nejčastější jméno je v republice? Je nějaké příjmení typické u nás na Pacovsku jinde v ČR vzácností?

Ani moc nepřekvapí statistika za celou republiku. Nejčastějším příjmením je Nováková a Novák (přes 35 resp. 34 tisíc), následují Svobodová a Svoboda, Novotná a Novotný (všichni kolem 25 tisíc nositelů tohoto jména), na sedmém a osmém místě jsou Dvořáková a Dvořák (22 – 23 tisíc), pokračují v ženském a mužském tvaru příjmení: Černí, Procházkovi, Kučerovi, Veselí a Horákoví (posledně jmenovaní přes 12 tisíc lidí).

V Kámeně žije celkem 261 obyvatel, kteří nosí 129 různých příjmení. 68 z těchto jmen má pouze jeden občan Kámena. Ostatní příjmení se vyskytují vícekrát.

Pořadí příjmení podle počtu jeho nositelů v Kámeně si můžete prohlédnout v tabulce. Jsou zde uvedena příjmení vyskytující se v Kámeně alespoň 3x.

Kromě počtu zástupců v Kámeně zde najdete i srovnání s celou Českou republikou – na kolikátém místě v četnosti je dané příjmení a kolik lidí toho jména v Česku žije.

V Kámeně je nejvíce Daňků – celkem 9 lidí tohoto jména. Následuje příjmení Příbylová s osmi zástupci, Cihlářová s Daňkovou mají shodně 7 nositelek. Zatímco Daňek, Příbylová či Daňková je v Česku celkem časté – kolem 250. místa v pořadí četnosti příjmení, jméno Cihlářová už tak časté není – objevuje se až na 1653. místě. Jméno Brychta má v Kámeně 6 zástupců, ale v Česku je až na 1492. místě. Po 5 obyvatelích Kámena má jméno Dvořák, Dvořáková, které je v Česku jedno z nejběžnějších, Mareš (100. místo), Příbyl (282. místo), Tomšů, Cihlář (shodně na 1769. místě) a Nekola. V celé republice je jméno Nekola výrazně vzácnější, vyskytuje se až na 3783. místě a jmenuje se tak jen 619 občanů Česka. Z dalších jmen vysky-

tujících se v Kámeně vícekrát bych ještě upozornila na ty, které jsou v Česku téměř raritou – Vobinušková, Podsklan či pro mě překvapivě Ziskal. Lidí tohoto jména je v celém Česku velmi málo – Vobinuškových jen 56, Ziskalů 122 a Podsklanů 142.

Pro úplnost dodávám, že nejvíce pokud sečteme muže a ženy tu máme zástupce Daňkových (16 lidí), Příbylových (13 lidí), Cihlářových (12 lidí), Dvořákových (10 lidí), Brychtových (10 lidí) a Marešových (9 lidí).

Ve druhé tabulce jsou uvedeny nejčastější příjmení v regionu Pacovsko. Nejvíce je na Pacovsku Dvořáků a Dvořákových, následují Jirků (ti mají výhodu, že jsou mužská a ženská jména totožná, takže se muži a ženy počítají, kdežto u jiných příjmení jsou samostatně). Následují Novákovi, Zemanovi a Novotní.

V tabulce za Pacovsko upozorňuji na jména Mařinec a Zamrzla, kde šestina nositelů tohoto jména žije na Pacovsku. Úplně ze všeho nejvíce mě ale překvapili Markvartovi. Toto jedno z nejběžnějších jmen (část mého příbuzenstva se tak také jmenuje), vůbec není tak běžné, jak jsem předpokládala. V Česku žije celkem jen 357 Markvartů a 400 Markvartových. Obdobně zástupců jména Kršek je jen 400.

Z výše napsaného je již zřejmé, že stále přetrvává regionální výskyt některých jmen. V této souvislosti bych Vám chtěla doporučit internetové stránky www.kdejsme.cz. Ty jsou věnované právě četnosti jednotlivých příjmení v ČR. V horní části stránky je řádek, kam když napíšete příjmení a potvrdíte, zobrazí se Vám na mapě ČR v jakých regionech a v jakém množství se jméno vyskytuje. Lze přepínat mezi „hustotou“ tohoto jména na celkovém počtu obyvatel regionu a mezi absolutním počtem nositelů tohoto jména v regionu. Lze zde vyhledávat a srovnávat i křestní jména. Výsledný obraz rozmístění konkrétního příjmení je mnohdy překvapivý.

Na interaktivní mapě uvedené na těchto stránkách se Vám krásně přehledně ukáže koncentrace lidí se jmény Markvart(ová), Kršek(ová), Ziskal(ová), Zamrzla(ová), Kunst(ová) a dalších na Pacovsku. Zajímavé je i běžné jméno Dvořák(ová), které je sice všude v Česku, ale výrazně častější je na Vysočině, Táborsku a Českobudějovicku. Nebo naopak v mapě najdete místa, kde se vaše příjmení objevuje nejčastěji a odkud možná pocházejí vaše kořeny?

Jen doplňuji že na těchto stránkách pracují s údaji roku 2011, navíc si je částečně upravili (trošku jiná metodika), takže se přesné počty lidí budou lišit od těch uvedených v mém článku. Nicméně na regionální rozmístění či obecný přehled to vliv nemá.

Na úplný závěr bych chtěla navrhnout téma článku pro některého z pamětníků. Myslím, že by bylo zajímavé a pro mnohé mladší či přistěhovalé jistě i překvapivé sepsat, jak se v kterých chalupách říká, třeba i jak toto pojmenování vzniklo. Vždyť víte, kde se říká u Ševců, u Koubů, nebo u Bláhů? Kde bydlel Školský či Rajský? A kde je v Kámeně trafika? A kdo to je Skopeček? Některá další pojmenování jsem zmínila v článku výše a na mnohá jsem si nevzpomněla. Najde se někdo, kdo si zavzpomíná a podělí se o tuto krásnou vesnickou kulturu s ostatními?

Miloslav Daněk - Pár slov o přírodě Kámenska 6

Můj předchozí článek upozorňoval na amerického norka jako jedno z nebezpečí, která naší přírodě v poslední době hrozí. Dnes bych se rád vrátil zase k tomu, co ji stále ještě činí krásnou a zajímavou. Chtěl bych se, alespoň v rychlosti, vypravit za zdejšími opeřenci.

Přítomnost většiny ptáků v naší přírodě si ani neuvědomujeme. Tolik jsme si na ně zvykli. Nepřekvapí nás zpěv skřivanů, ani bleskurychlé míhání jiříček. Je tu ovšem pár druhů, které tak snadno nepřehlédneme. Jedním z takových nepřehlédnutelných druhů je ledňáček říční. Mezi místními ptáky je to zjev tak nezvyklý, že nás upoutá, i když ho většinou zahlédneme jen jako třpytivý záblesk nad vodou. Jeho barvy doslova svítí, a tak v takovém prchavém okamžiku jen těžko určíme, zda se nám před očima mihla smaragdová zeleň nebo blankytná modř. Oranžové břicho a bílé znaky na hrdle oceníme jen tehdy, když se nám tento létající klenot podaří vzácně zastihnout někde v klidu.

Ostatní zdejší ptáci se v barvách a lesku ledňáčkovi sice nevyrovňají, ale to jim nic ubírá na zajímavosti. Kousek od domu mi loni poprvé po dlouhém čase opět zahnízdil například skorec vodní. Tenhle ptáček není moc známý. Je velký asi jako kos, a celkem fádně tmavě hnědý s bílou náprsenkou. Svým zjevem nijak zvlášť nezaujme. O to zajímavější je jeho způsob života. Potravu totiž hledá na dně proudící vody. Poskakuje po kamenech kolem potoka, a pak se jako šipka vrhne do proudu, odkud vyletí až o značný kus dál. Tu vzdálenost neuplavá. Uběhl jí po dně a přitom zobákem obracel oblázky, aby z pod nich vybíral larvy hmyzu. Také hnízdo si staví poblíž vody, nejraději někde pod mostem.

S dalším zajímavým opeřencem jsem se před pár léty potkal přímo uprostřed Kámena. To setkání mi tenkrát umožnil tehdejší kastelán, pan Vaňha. Chtěl, abych mu určil, jaký pozdní host sedá večer na hradbu proti vchodu do hradu. K mé velké radosti jsem zjistil, že si tento vznešený posed oblíbila sova pálená, jednoznačně nejkrásnější z našich nočních ptáků. Nevím, jestli sovy pálené ještě dnes hnízdí v některém temném koutě kteréśi kámenké stodoly, ale byl bych tomu moc rád. Patří totiž ne jen mezi nejhezčí, ale také mezi nejohroženější druhy z celé soví rodiny.

No vida. O ptácích jsem se sotva stačil zmínit a místo vyhrazené mému příspěvku je vyčerpáno. V příštím článku se k této třídě živočichů určitě ještě vrátím, vždyť zajímavých a vzácných opeřenců u nás najdeme mnohem víc.

Jan Tomášek - Svatební korouhev rakouského korunního prince Rudolfa a belgické princezny Štěpánky (Stephanie), (svatba byla 10. května 1881 ve Vídni)

V expozici hradu Kámen je umístěn vsutku kuriózní exponát, který pochází ze sbírek Muzea Vysočiny Pelhřimov, o čem tento exponát „Svatební korouhev“ vypovídá:

Na korouhvi uprostřed zobrazeny postavy třech andělů, nesoucích stuhu s latinským letopočtem 1881 a stuhu s písmeny R (Rudolf) a S (Stephanie), alianční znaky habsbursko-lotrinského rodu (Habsburkové-vzpřímená červená lvice na zlatém štítu, herald. vlevo znak lotrinský-na zlatém štítu červený kosmý pruh se třemi stříbrnými orlicemi, uprostřed mezi oběma babenberská trikolora) a belgického královského rodu (zlatá lvice na černém štítu) – Po stranách znaky rakouských korunních zemí. Pod anděly propojené tři stuhu se zemskými barvami Belgického království, Rakouského císařství a Českého království (to, že zde je vyobrazena stuha s českými barvami může naznačovat český, nikoli rakouský původ korouhve). Materiál: povoskované plátno, malba temperovými barvami na plátně podle šablony, šablona však byla na plátno položena zrcadlově obráceně.

7. března 1880 proběhlo v Bruselu slavnostní zasnoubení rakouského korunního prince Rudolfa (* 21. srpna 1858), syna císaře Františka Josefa I., s princeznou Štěpánkou Belgickou, dcerou belgického krále Leopolda II. (byl ve své době považován za nejbohatšího mocnáře, africké (belgické) Kongo bylo dokonce jeho soukromým majetkem).

Sňatek byl uzavřen v květnu roku 1881 ve Vídni. 5. května 1881 přijela princezna Štěpánka s rodiči do Vídně, která tonula ve slavnostní výzdobě. 8. května uspořádal rakouský císařský dvůr pro hosty skvělou projížďku Prátreem. 9. května korunní princ Rudolf slavnostně vjel do Vídně po Eliščině mostě. Vídeň byla slavnostně osvětlena. 10. května pak proběhla svatba korunního prince Rudolfa a Štěpánky Belgické.

Princ Rudolf pobýval od roku 1878 služebně v Praze, byl jmenován velitelem 36. pěšího pluku, příslušným do Mladé Boleslavi. Proto také prvním místem pobytu novomanželů byla Praha. Do Vídně odešel trvale koncem roku 1883.

Tzv. svatební korouhev je bezpochyby jedním z mála pozůstatků velkolepých oslav sňatku Rudolfa a Štěpánky v rakouském mocnářství. Korouhve (zavěšený prapor na liště ze strany žerdi) se od středověku používaly jako znamení vojenských jednotek. Později byly korouhve používány i různými spolky a korporacemi, cechy apod. Kolik tzv. svatebních korouhví ke sňatku Rudolfa a Štěpánky bylo vyrobeno není známo, dá se předpokládat, že byly vyrobeny na jednom místě. Otázkou však zůstává, kolik se jich ve skutečnosti zachovalo do dnešních dnů. Velikost i provedení korouhve naznačují, že mohla být součástí slavnostní výzdoby nejspíše v nějakém větším městě monarchie, kromě Vídně přicházela v úvahu samozřejmě Praha, která byla prvním místem pobytu novomanželů, avšak vyloučena není ani nedaleká Jihlava

a konec konců ani Pelhřimov, protože byl sídlem okresního hejtmána a ani magistráty královských měst nešetřily na projevech loyality k císařskému domu.

Kde byla vyrobena a jakým způsobem se tato svatební korouhev dostala do Pelhřimova, potažmo do pelhřimovského muzea, se doposud nepodařilo zjistit.

Heraldická zobrazení na korouhvi:

V horní části korouhve alianční znaky rodu habsbursko-lotrinského a belgického královského rodu (dynastie Sachsen-Coburg-Gotha), které jsou drženy v pařátech rakouského dvouhlavého orla.

Habsburský rod pochází z hradu Habsburg (Habichtsburg) nacházejícím se na území kantonu Aargau v severním Švýcarsku. Ve znaku má vzpřímenou vpravo hledící červenou lvici na zlatém štítu. Sňatkem rakouské arcivévodkyně, královny uherské a české Marie Terezie s Františkem I. Štěpánem Lotrinským v roce 1736 byla založena dynastie habsbursko-lotrinská. Na srdečním štítku znaku Rakouského císařství (dvouhlavého rakouského orla), který je svisle rozdělen na tři pole, jsou heraldicky zprava znázorněny: habsburská lvice, uprostřed babenberská trikolora a poslední znak Lotrinska.

V alianci se znakem habsbursko-lotrinského rodu je znak Belgického království, tedy vzpřímená vpravo hledící zlatá lvice na černém štítu. Znak Belgického království je odvozen z velkého znaku dynastie Sachsen-Coburg-Gotha. Příslušníci tohoto rodu vládli i v Bulharsku a Portugalsku a obdobný původ má i anglický královský rod Windsdorů (Sachsen-Hannover).

Po pravé i levé straně korouhve znaky některých dědičných zemí rakouského mocnářství a Uherského království: Uhry, Chorvatsko, Dalmácie, Halič, Čechy, Horní Rakousy, Dolní Rakousy, Korutany.

Korunní princ Rudolf

Narodil se jako třetí dítě 28letému císaři Františku Josefu I. a 20leté císařovně Alžbětě, roz. Wittelsbachové, 21. srpna 1858 v Laxenburgu u Vídně. Již od nejtělejšího věku byl hýčkán jako budoucí následník trůnu. Na jeho výchovu měla v mladším věku rozhodný vliv jeho babička, arcivévodkyně Žofie, která úplně vyloučila vliv Rudolfovy matky. Rudolf byl vychováván v duchu zkostnatělé dvorské etikety. Císař chtěl mít ze syna především zdatného vojáka a pak dobrého lovce. Tento „výchovný“ dril však vůbec neodpovídal Rudolfově povaze. Podle tehdejších svědků byl Rudolf velmi nadaný, ale silně přecitlivělý a na svůj věk také mimořádně vyspělý.

Císařovně Alžbětě se podařilo prosadit, aby Rudolfovým vychovatelem se stal Josef Latour von Thumberg, jenž byl považován za liberála. I vliv jeho dalších učitelů, pocházejících převážně z měšťanského prostředí, formoval Rudolfovy názory, jež byly v rozporu s konzervativním a klerikálním zaměřením výchovy jeho babičky Žofie a otce Františka Josefa I.

Je zajímavé, že profesor pražské univerzity Anton Gindely, jehož Palacký určil za svého nástupce, vyučoval korunního prince českým dějinám. Byl zaměřen spíš konstitučně a liberálně a vedl Rudolfa k sympatiím ke slovanským národům. V přírodovědných studiích pokračoval Rudolf pod vedením profesora geologie Hochstettera, jenž ho později seznámil s tehdejšími nejslavnějšími rakouskými cestovateli Ernestem Marno a Čechem Emilem Holubem. Velká jezera ve východní Africe objevili v roce 1888 a po Rudolfovi a Stefánii pojmenovali cestovatelé Teleki a Höhnel. Sám Rudolf byl také nadšeným cestovatelem, ze své cesty po Blízkém východě napsal knihu *Cesta po zemích východních*, kterou v češtině vydal v roce 1884 J. Otto. Z Rudolfova podnětu a za jeho spoluúčasti vycházelo od roku 1886 rozsáhlé dílo *Österreich-Ungarische Monarchie in Wort und Bild*.

Císař si přál aby se jeho syn Rudolf věnoval vojenské dráze. V roce 1878 přišel Rudolf do Prahy jako plukovník pěšího pluku č. 36 (se sídlem v Mladé Boleslavi) a bydlel na tehdy velmi zanedbaném Pražském hradě. Vztahy mezi českou politickou reprezentací a vídeňským dvorem nebyly tehdy dobré (Češi neobesílali říšskou radu ani zemské sněmy na protest proti rakousko-uherskému vyrovnání a zmaření pokusů na obdobné vyrovnání s Čechy).

Vztahy Od „proslovansky“ smýšlejícího Rudolfa se očekával impuls k dorozumění mezi Prahou a Vídní. Rudolf si ve svých zprávách stěžoval na necitlivé zacházení se slovanskými národy, zejména v Uhrách, a v srpnu 1880 dokonce napsal, že kdo žije mezi Slovany „získá přesvědčení, že toto obyvatelstvo je dobré, silné a věrné ... Slované jsou úplně utištěni a jedná se s nimi jako se psy ... Rakousko není slovanským státem, ale se Slovany se v něm musí zacházet lépe než nyní.“ Výbušnost nacionální otázky si začal Rudolf uvědomovat právě až v Praze. Zde se dostal do rozporu s koncepcí ministerského předsedy, hraběte Eduarda Taafeho. Jeho kabinet prováděl sice přátelštější politiku vůči Čechům, ale podle Rudolfova názoru příliš konzervativně. Taafe se přičinil podporou českého stanoviska (konzervativního) o vstup českých poslanců do říšské rady, čímž slovanské konzervativní strany získaly převahu nad liberály a to bylo Rudolfovi trnem v oku. Rudolf se časem dostal do rozporu i s pražským arcibiskupem, kardinálem Schwarzenbergem, jenž pro Rudolfa ztělesňoval sloup tuhého konzervativního klerikalismu a právě Schwarzenbergově vlivu přisuzoval Rudolf svou izolaci uprostřed české šlechty.

V roce 1883 odešel Rudolf z Prahy, protože jeho postavení v neustálých šarvátkách s českými šlechtici se mu stalo nesnesitelným.

Do zasnoubení zasnoubení a sňatku Rudolfa s belgickou princeznou Stefánií, dcerou belgického krále Leopolda II., byly vkládány velké naděje. Rudolf a Stefanie se na počátku do sebe zamilovali a manželství v prvních letech bylo šťastné. Po těžkém porodu jejich první dcery Alžběty a po následném onemocnění Stefanie se zjistilo, že už nemůže mít další děti. Pokračování dynastie bylo tímto zásadně ohroženo. Rudolf, který vedl stále volnějším životem a začal holdovat alkoholu, v roce 1888 požádal papeže Lva XIII. o rozluku sňatku, ten to však odmítl.

Rudolf býval často terčem zájmu mnoha paní i dívek pohybujících se v okruhu císařského dvora. Tato jeho nešťastná vášeň se mu stala osudnou. Jeho milostný vztah s mladičkou baronesou Mary Vetserovou skončil tragickou sebevraždou obou milenců v loveckém zámečku Mayerling ve Vídeňském lese 30. ledna 1889. Konec obou nešťastných milenců je dodnes zahalen rouškou tajemství.

A ještě obrázek z vodnického karnevalu v mateřské škole

Více na www.mskamen.cz

28. 2. 2013 - František Hofman, Josef Příbyl (čp.4), Helena Králová, Miloslav Daněk,
Jan Tomášek

Obec Kámen, 394 13 Kámen 2, <http://www.obeckamen.cz>, info@obeckamen.cz